

Handläggare:
Lars Jonsson, Barn -och utbildningsförvaltningen

Plan för trygg och säker skola

2009-10-20

Inledning

Målet för arbetsmiljöarbetet i förskolan och skolan är att skapa en säker och trygg miljö för barn, elever och personal.

Arbetsgivaren ska ta hänsyn till behov och önskemål från barn, elever och personal och finna lösningar som gynnar alla grupper. Det är därför viktigt med en helhetssyn på förskolans och skolans arbetsmiljö.

I Barn – och utbildningsplanen, antagen av kommunfullmäktige 2008-08-25, anges att

”All personal skapar tillsammans med eleverna en trygg och stimulerande arbetsmiljö. Karlskoga är en kommun där barn och ungdomar utvecklas till individer med tilltro till sig själva, sin förmåga att forma den egna framtiden och aktivt delta i samhälls – och arbetslivet. Barn – och elever har kunskap om ett demokratiskt förhållningssätt. Eleverna uppmuntras till att utöva reellt inflytande över sina studier och vara delaktiga i och ta ansvar för det som händer i verksamheten. Föräldrarnas delaktighet och inflytande är viktigt för barnens och elevernas utveckling och välbefinnande”.

Ett mål i planen är ”I Karlskoga kommuns skolverksamheter möter alla varandra med hänsyn och respekt”. Nämnden kommer, under perioden 2008-2011, att särskilt följa utvecklingen av:

1. Hur verksamheten följer likabehandlingslagen
2. Förebyggande arbete mot mobbning, diskriminering och kränkande behandling
3. Arbetet med jämställdhet - föräldrainflytande

Barnkonventionen om barns och elevers rättigheter

Barnkonvention uttrycker barnens bästa i alla situationer bl.a. när det gäller Barns rätt till säkra, trygga och utvecklande miljöer. I arbetsmiljöarbetet måste barnens och elevernas perspektiv lyftas fram. För barnen och eleverna är det särskilt viktigt eftersom skolan är den plats där de ska utvecklas både intellektuellt och socialt, och om de inte känner trygghet och säkerhet kan deras möjligheter till utveckling förhindras eller försvåras.

Helhetssyn och helhetsperspektiv.

Målet är att se barns och elevers utveckling och säkerhet i ett sammanhang. Det innebär att man utgår från deras rätt till en uppväxtmiljö där de kan tryggt vistas, leka och röra sig fritt, anta utmaningar utan att skadas allvarligt, fysiskt och psykosocialt.

Samverkan och samarbete

Säkerhet och utveckling är varandras förutsättningar, vilket innebär att detta arbete förutsätter ett samarbete mellan olika aktörer som har ansvar för barns/elevers miljöer - föräldrar, teknisk personal, polis, räddningstjänsten, miljöansvarig personal, föreningar etc.

2009-10-20

Utvärdering och uppföljning

Uppföljning och utvärdering av arbetsmiljön måste grunda sig på synsättet att barnens, elevernas och personalens erfarenheter tas tillvara och att de är aktörer som alla har behov av och ställer krav på inflytande över sin egen arbetsmiljö. Gemensamma utvärderingar och analyser lägger grunden för en utveckling av skolans arbetsmiljö.

Elevernas legitimitet i arbetsmiljöarbetet

I skolans arbetsmiljögrupp/skyddsgrupp bör såväl representanter för elever som personal ingå. På förskolan bör även någon förälder delta som barnens representant. Det är viktigt att elevernas representanter, elevskyddsombuden, får en legitimitet i skolans arbetsmiljöarbete. Tillsammans ska man arbeta mot samma mål, att skapa en god arbetsmiljö, och lära av varandras erfarenheter och ta tillvara varandras kompetens.

Arbetsplan

Barn – och utbildningsförvaltningen upprättar en arbetsplan som innehåller följande områden

- Arbetsmiljöarbetet i ett helhetsperspektiv.
- Eleverna som en viktig resurs
- Utemiljön på våra förskolor och skolor
- Inomhusmiljön på våra förskolor och skolor
- Trygga och säkra miljöer - mobbning, våld, brand, olycksfall, skador
- Säkra skolvägar
- Elevernas simkunnighet.
- Utbildningsinsatser
- Hälsöfrämjande insatser

2009-10-20

ARBETSPLAN

Arbetsmiljöarbetet skall utgå från ett helhetsperspektiv.

Ett helhetsperspektiv av förskolans och skolans arbetsmiljö skall eftersträvas. Barn, elever och personal omfattas av ett gemensamt arbetsmiljöarbete.

Varje enhet skall ha en arbetsmiljöplan som beskriver hur arbetet med barnens, elevernas och personalens fysiska och psykosociala miljö skall bedrivas.

Eleverna som en viktig resurs i arbetsmiljöarbetet skall tas till vara

Barn och elever skall kunna påverka beslut som gäller deras vardag. Besluten skall ha ett barnperspektiv utifrån Barnkonventions anda.

Elevskyddsombudens ställning skall stärkas och de skall enligt arbetsmiljölagen ha yttranderätt över beslut som gäller deras arbetsmiljö. Samverkan med personalens arbetsmiljöarbete sker genom en gemensam arbetsmiljögrupp på skolan.

Varje förskola skall ha en vuxen person, som är medlem i verksamhetsrådet, som för barnens talan i arbetsmiljöarbetet.

Utbildning av elevskyddsombuden skall ske kontinuerligt utifrån ett gemensamt program.

Utemiljön på våra förskolor och skolor har stor betydelse för våra barns och elevers utveckling.

Utemiljön runt våra förskolor och skolor skall vara stimulerande, utvecklande och kännas säkra för våra barn och elever. Säkerhetsarbetet skall bidra till att öka barnens och elevernas trygghet och ge möjlighet att leka och röra sig fritt.

Det ska finnas en långsiktig plan för hur förskolornas och skolornas utemiljöer skall utformas.

Årlig genomgång av förskolornas och skolornas lekutrustning ska göras på varje enhet av fastighetsavdelningen.

Samverkan ska ske med fastighetsavdelningen och gatu - park vad gäller säkerhetsarbetet. En kartläggning av förskolornas och skolornas riskbedömningar ska göras årligen i samverkan med säkerhetsansvarig i kommunen

2009-10-20

Trygghetsvandringar ska genomföras en gång per läsår med elevhälsan, skyddsombud, skolledning, vaktmästare och elever.

Trygga och säkra miljöer skall skapas

Den psykosociala miljön skall omfatta arbetet mot hot och våld, mobbning, kränkande särbehandling och destruktiva handlingar. Handlingsplaner ska upprättas utifrån resultaten i Synovate undersökningen.

Likabehandlingsplaner ska vara upprättade på varje enhet. Dessa ska årligen utvärderas, revideras och gås igenom med personal, elever och föräldrar inför starten av verksamhetsåret.

Kontinuerlig rapportering och registrering av skador och tillbud skall ske på varje enhet. Vaktmästare tillsammans med rektor, skyddsombuden inbjuds att delta, gör en årlig sammanställning för vad som har hänt utomhus och inomhus. Rapportering skall användas för att trygga och säkra miljön.

Det ska årligen göras en säkerhetsrund på enheten. Denna kan göras inom ramen för skyddsronden. Rektor ansvarar för att elever, personal och i förekommande fall föräldrar finns med.

Handlingsplaner för olika risksituationer som brand, hot och våld, olycksfall, kriser etc. finns och är väl förankrade bland elever och personal.

Barnens och elevernas inomhusmiljö på våra förskolor och skolor skall vara hälsosam.

Varje förskola och skola ska ha en fungerande egenkontroll enligt miljöbalken för att på ett systematiskt sätt säkerhetsställa en god inomhusmiljö.

Allergironder ska göras och ska ingå som en del i förskolans och skolans skyddsronder.

Säkra skolvägar

Trafikmiljön runt förskolan och skolan skall kontinuerligt säkras. Samverkan skall ske med berörda myndigheter och kommunens berörda förvaltningar. Föräldrarna bör delta i att säkra trafikmiljön runt våra enheter.

Rektor ansvarar för att information om lagen att använda cykelhjälm kommer ut till elever och föräldrar. Detta för att öka förståelsen så att eleverna använder cykelhjälm.

2009-10-20

Skolan skall undervisa eleverna i trafikvett i samband med skolskjuts samt varje läsår dela ut "Skolskjutsregler".

Vid upphandling av skolskjutsar skall säkerhetskrav ställas på entreprenören, fordonet och föraren. En ökad dialog mellan entreprenören, kommunen och föräldragrupper skall eftersträvas. Entreprenören skall anordna utrymningsövning ur fordon varje år samt medverka i 1-2 informationsträffar per läsår. Föraren ansvarar för elevernas säkerhet i fordonet

Elevernas simkunnighet i åk 5 skall säkras

Enligt läroplanen skall eleverna i åk 5 ha uppnått en viss färdighet i simkunnighet.

De mål som gäller för kommunens elever i åk 5 skall tydliggöras för elever och föräldrar. Enligt kursplanen i idrott och hälsa så ska eleven "ha god vattenvana, vara trygg i vatten, kunna simma 200 meter, varav 50 meter på rygg, och hantera nödsituationer vid vatten".

En sammanställning över elevernas simkunnighet skall redovisas varje år.

Särskilda utbildningsinsatser skall ske för att öka kompetens och kunskap

De utsedda elevskyddsombuden på 7-9 skolorna och gymnasiet skall ges fortlöpande utbildning för att kunna fullgöra de arbetsuppgifter som finns i arbetsmiljölagen och i enhetens arbetsmiljöplan.

All personal inom förvaltningen ska vart 5:e år få utbildning i brandskydd.

Socialt och emotionellt lärande (SEL) sker för personal inom förskolan och skolan.

Säkerhetshandläggare (oftast vaktmästare) på enheterna ska få utbildningsinsatser av säkerhetssamordnaren i kommunen.

Vägledande samspel ICDP – inom förskolan och skolan i samarbete med socialförvaltningen och folkhälsoförvaltningen.

Utbildning med Colemont (kommunens försäkringsmäklare), polisen, räddningstjänsten och fastighetsavdelningen – avseende klotter, skadegörelse, hot, brandtillbud m.m. samordnas av kommunens säkerhetssamordnare.

2009-10-20

Hälsofrämjande insatser skall göras för att motverka elevers ohälsa

I Karlskoga kommun strävar verksamheterna mot en hälsofrämjande livsstil (ur Barn – och utbildningsplanen 2008-2011)

Nämnden kommer att särskilt följa utvecklingen av :

- Utevistelsen i förskolan
- Närvaron
- Arbetet med en hälsofrämjande skola
- Det förebyggande arbetet mot användning av alla typer av droger
- Skillnaden mellan pojkars och flickors hälsa

Utvärdering uppföljning

Denna plan går igenom årligen tillsammans med huvudskyddsombuden vid revidering av handlingsplan för systematiskt arbetsmiljöarbete inom barn – och utbildningsförvaltningen.

I tjänsten

Jukka Tekonen
Förvaltningschef

Lars Jonsson
Informatör